

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjades nr 2.1.-3/20/3653

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	23.11.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	12.10.2020
Teabevaldaja	SA Narva Linna Arendus narvalinnaarendus@gmail.com
Vaide esitaja	XXX xxx@mail.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) sai XXXi vaide SA Narva Linna Arendus tegevuse peale seoses teabenõudele vastamisega. Vaide kohaselt esitas XXX 24.09.2020 teabenõude, millega soovis saada SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruandeid ja tulude-kulude aruandeid. 28.09.2020 vastas SA Narva Linna Arendus teabenõudele, millega keeldus teabenõuet täitmast, teatades et 2018-2019 majandusaastate aruanded on kättesaadavad äriregistri kaudu.

AKI saatis 16.10.2020 SA-le Narva Linna Arendus järelepärimise, millele viimane vastas 26.10.2020.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

24.09.2020.a esitasin SA-le Narva Linna Arendus teabenõude, millega palusin esitada mulle
Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruanded ja tulude-kulude aruanded.

28.09.2020 vastas SA Narva Linna Arendus teabenõudele, millega keeldus teabenõude täitmast, teatades, et 2018-2019 majandusaastate aruanded on mulle kättesaadavad Äriregistri süsteemi kaudu ja SA-l Narva Linna Arendus puudub kohustus esitada mulle eraldi avalikult kättesaadavad dokumendid.

01.10.2020.a. saatsin SA-le Narva Linna Arendus kirja, milles palusin esitada küsitud dokumendid, ette hoiatades, et vastasel juhul pöördun oma õiguste kaitseks AKI- I poole.

Samal päeval, tuli e-kiri SA -lt Narva Linna Arendus, milles teatati, et selle kirjaga väljastatakse mulle SA Narva Linna Arendus 2018. ja 2019 aastate tegevusaruanded ja tulude-kulude aruanded, kuid manusena lisatud failid olid tegelekult vaid SA Narva Linna Arendus 2018. ja 2019 aastate tulemiarauanded.

06.10.2020 oma e-kirjas teatasin SA-le Narva Linna Arendus sellest, et ei ole ma veel küsitud info saanud, kuid oma 09.10.2020 vatuses järjekordselt keeldus SA Narva Linna Arendus teabenõude täitmast, põhjendades seda sellega, et minu küsitud teave on juba avalikustatud Äriregistris ja on mulle kättesaadav.

See rikub minu põhiõigust saada infot. Mina Narva linna elanikuna soovin teada kuidas linnaraha kasutatakse ja olen huvitatud selles, et kõik oleks läbipaistev.

Leian, et SA Narva Linna Arendus tegevus ei ole õiguspärane ja seda järgmistel põhjustel:

AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 5 sätestab, keda ja mis tingimustel loetakse teabevaldjaks. AvTS § 5 lõige 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Sama paragrahvi lg 3 punkt 2 sätestab, et teabevaldajaga võrdsustatakse füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

SA Narva Linna Arendus põhikirja 1.5 kohaselt Sihtasutus on asutatud Narva linna poolt.

Ja sama põhikirja 2.1 kohaselt Sihtasutuse vara moodustab muuhulgas sihtasutusele asutajate st Narva linna poolt tasuta ja tagasivõtmatult üleantud varast. AvTS § 17 lõige 4 kohaselt teabenõudja nõudel peab teabevaldaja väljastama teabe (sealhulgas avalikustatud teabe) ametliku kinnitusega, kui kinnitus on vajalik teabenõudja õiguste ja vabaduste kasutamiseks ning kohustuste täitmiseks. AvTS § 28 lõige 1.10 kohaselt Teabevaldaja on kohustatud avalikustama avalik-õiguslike juriidiliste isikute tegevusaruanded ja tulude-kulude aruanded.

Leian, see asjaolu, et minu küsitud teave (tegevusaruanded) on juba avalikustatud Äriregistris, ei välista minu teadenõudele vastamist. AvTS § 30.1 kohaselt Teabevaldaja on kohustatud teabe avalikustama viisil, mis tagab selle jõudmise võimalikult kiiresti igaheni, kes teavet vajab. Jah tõesti Äriregistris on SA-e Narva Linna Arendus aastaaruanded, kuid see on tasuline teenus ja ma ei pea tasuma selle eest, mis on mul seaduslikult võimalik tasuta saada.

Soovin SA-le Narva Linna Arendus ettekirjutuse tegemist SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruannete ja tulude-kulude aruannete väljastamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite 16.10.2020.a Andmekaitse Inspeksiooni nimel järelepärimise seoses XXXi vaidega SA Narva Linna Arendus tegevuse peale seoses teabenõudele vastamisega. Vaide kohaselt esitas ta teabenõude, millega palus esitada SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruanded ja tulude-kulude aruanded. SA Narva Linna Arendus teatas vastates teabenõudele, et SA Narva Linna Arendus täites raamatupidamise kohustust esitab Äriregistri süsteemi kaudu majandusaasta aruanded. Aruanded sisaldavad tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja teisi finantsnäiteid, sh tegevusaruanne. 2018-2019 majandusaastate aruanded on

vaide esitajale kättesaadavad äriregistri süsteemi kaudu (rik.ee). Kuna antud dokumendid on avalikult kättesaadavad ja avaldatud Registrite ja infosüsteemide keskuse leheküljel, siis AvTS § 8 lg 1 p 2 kohaselt on juurdepääs teabele juba vaide esitajale võimaldatud. Eeskätt sooviksime toonitada, et vaide esitamine on võimalik ainult haldusmenetluses ja haldusorgani haldusakti või toimingu peale (HMS § 75 lg 2 p 3). SA Narva Linna Arendus ei ole haldusorgan ja puudub võimalus esitada vaie SA Narva Linna Arendus toimingu peale.

Vastates Teie järelepärimises esitatud küsimustele võiksime selgitada järgmist: 1. Kas SA Narva Linna Arendus täidab avalikke ülesandeid, sh osutab avalikke teenuseid? Kui jah, siis milliseid? Palun põhjendage. SA Narva Linna Arendus ei täida avalikke ülesandeid ega ei osuta avalikke teenuseid. SA Narva Linna Arendus on eraõiguslik juriidiline isik. Avaliku ülesande definitsiooni seaduses ei ole, kuid kohtupraktikast ja õiguskirjandusest tuleneb, avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile, omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule pandud ülesanded, või ülesanded, mis on tõlgendamise teel vastavast õigusnormist tuletatud (3-3-4-1-10)1 . HMS § 96 lg 1 kohaselt on avalikke ülesannete täitmise või teenuste osutamise aluseks haldusleping. Riik ega kohalik omavalitsus ei sõlminud SA-ga Narva Linna Arendus halduslepingut avalike ülesannete täitmiseks või teenuste osutamiseks.

2. Kas SA Narva Linna Arendus saab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest oma avaliku ülesande täitmiseks vahendeid? Kui jah, siis milliste ülesannete täitmiseks. Palun põhjendage. SA Narva Linna Arendus saab Narva linnalt toetused enda tegevuse rahastamiseks, kuid SA Narva Linna Arendus tegevus ei ole seotud avalike ülesannete täitmise ega teenuste osutamisega.

3. Palun selgitage, kas SA Narva Linna Arendus on SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruannete ja tulude-kulude aruannete osas teabevaldaja AvTS § 5 lõigete 2 või 3 alusel. Arvestades Andmekaitse Inspeksiooni poolt 16.07.2010.a kinnitatud eraõiguslike avaliku teabe valdajate juhendi p 2 on teabenõudele vastamise kohustuse poolest teabevaldajaga võrdsustatud (kuigi nad ei ole avaliku teabe valdajad) sihtasutused, kes saavad riigi või omavalitsuse eelarvest raha toetusena teabe osas, mis hõlmab selle raha kasutamist. Juhul kui lähtuda Andmekaitse Inspeksiooni juhendist on SA Narva Linna Arendus teabevaldajaga võrdsustatud isik osas, mis hõlmab Narva Linnalt saadud toetuste kasutamist. Aastal 2019.a sai SA Narva Linna Arendus toetusena 460 906 eurot ja teenis tulu ettevõtlusest 153 747 eurot.

4. Kui leiate, et XXXi küsitud teave on juba äriregistris avalikustatud, siis kuidas suhtute sellesse, et isik peab äriregistri kaudu teabe saamiseks maksma, samal ajal kui otse sihtasutustelt teabe saamine oleks eelduslikult tasuta. AvTS § 8 lg 1 p 2 kohaselt on teabe avalikustamine teabevaldaja poolt seadusega sätestatud korras teabele juurdepääsu võimaldamine, ilma et selleks peaks teabenõuet esitama. AvTS § 4 lg 4 kohaselt võimaldatakse juurdepääs teabele tasuta, välja arvatud juhul, kui teabe väljastamisega seotud otseste kulutuste eest maksmine on seadusega ette nähtud. RIK-süsteem on loodud ja hallatakse riigi poolt. Juurdepääs RIK-s avaldud andmete juurde on tasuline (majandusaasta aruande saamise kulud on 2 eurot). Antud tasu on kehtestatud riigi poolt ning ei ole teabenõudjale liiga koormav. Sisuliselt soovib teabenõudja saada SA-lt ülevaade kõigi SA tulude ja kulude kohta, sh ettevõtlusest saadud tulude ja tulude arvel tehtud kulude kohta. Antud teave on täies mahus kajastatud SA Narva Linna Arenduse majandusaasta aruannetes, mis on avalikustatud ja teabenõudjale kättesaadavad riigi poolt kehtestatud mõistliku tasu eest.

5. Kui leiate, et XXXi 24.09.2020 esitatud teabenõude saab ja tuleb täita, siis palun seda teha ja saata koopia vastusest AKI-le. Teabenõue on täidetud majandusaasta aruannete esitamisega Äriregistrile ja nende avalikustamisega Äriregistri poolt.

Lähtudes haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 palun esitada omapoolsed selgitused ja põhjendused, mida peate antud asjas vajalikuks lisada. Sooviksime toonitada, et Äriregistrisse esitatud majandusaasta aruanded sisaldavad vastuseid kõikidele teabenõudja küsimustele: Töötajate arv. Realiseeritud projektid ja nende kirjeldus. Aasta jooksul tehtud tööde kirjeldus.

Tulud ja kulud. Rahavoog. Muu informatsioon. Sisuliselt soovib teabenõudja tutvuda nii teabega, mis on avalik (toetused ja nendest tehtud kulud) kui ka teabega, mis on ärisaladus: ettevõtlastest saadud tulud ja tulude arvel tehtud kulud. Antud teabe kogumis on kajastatud majandusaasta aruannetes ja nende eraldamiseks puuduvad tehnilised võimalused. Antud olukorras SA Narva Linna Arendus ei ole kohustatud täitma teabenõude teabenõudja poolt nõustatud viisil (AvTS § 17 lg. 2 p. 1). Kuid arvestades seda asjaolu, et SA Narva Linna Arenduse majandusaasta aruanded sisaldavad realiseeritud projektide detailset kirjeldust ja tegevuse ülevaadet, on mõistlik kui teabenõudja tutvub nendega RIK-süsteemi kaudu.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Käesoleval juhul on vaidlus eelkõige selles osas, kas ja millises ulatuses on SA Narva Linna Arendus teabevaldaja ning kas lähtudes AvTS §-st 22 saaks teabenõudja juhatada juba avalikustatud teabe juurde äriregistris, kus tuleb soovitud teabe saamiseks tasuda kaks eurot.

AvTS § 5 lõike 3 punkti 2 järgi võrdsustatakse teabevaldajaga ka sihtasutus teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Et SA Narva Linna Arendus enda väitel ei täida avalikke ülesandeid, kuid saab Narva linnalt oma tegevuse jaoks toetust, on ta teabevaldaja teabe osas, mis puudutab toetusena saadud vahendite kasutamist.

Teabenõudja soovis teabenõudega SA Narva Linna Arendus 2018-2019 aastate tegevusaruandeid ja tulude-kulude aruandeid. AKI hinnangul on SA Narva Linna Arendus eelneva selgituse järgi teabevaldaja toetuse kasutamise osas, mille ta saab Narva linnalt, seega siiski mitte kogu teabenõudega soovitud teabe osas.

SA Narva Linna Arendus on seisukohal, et teabenõudja saaks soovitud teabe sihtasutuse majandusaastaruannetest äriregistri kaudu. Teabenõudja aga ei pea põhjendatuks, et peab soovitud teabe eest maksma.

AKI on seisukohal, et AvTS § 22 sõnastusest ei tulene, et juba avalikustatud teabe juurde juhatamine oleks lubamatu siis, kui avalikustatud teabe saamiseks tuleb maksta. AKI hinnangul ei ole kaks eurot nii suur summa, mis takistaks teabenõudjal äriregistrist soovitud majandusaastaruanded saada. Seda enam, et osa teabe osas, mida teabenõudja teabenõudega soovis, ei ole SA Narva Linna Arendus teabevaldaja ja seetõttu ei oleks tal ka kohustust teabenõude korras välja anda rohkem teavet kui see, mis puudutab Narva linnalt saadud toetuse kasutamist. Ülejäänud teabe peaks teabenõudja siiski hankima muul viisil.

Eelnevast tulenevalt leian, et kuna SA Narva Linna Arendus on teabevaldaja vaid Narva linnalt saadud toetuse kasutamise osas ja selline teave on kajastatud sihtasutuse majandusaastaruandes, mis on sümboolse tasu eest kättesaadav äriregistris, siis leian, et SA Narva Linna Arendus on käitunud õiguspäraselt, juhatahes teabenõudeja AvTS § 22 alusel juba avalikustatud teabe juurde. Seetõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
jurist
peadirektori volitusel